

A Fővárosi Ítéletábrla a Herbály Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Pivarnyikné dr. Juhász Emőke Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében – amely perbe a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott az Illés és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt Korlátolt Felelősségű Társaság (fél címe 4) – a Fővárosi Törvényszék 2017. február 14. napján kelt 6.G.44.191/2015/26. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 35.000 (harmincötezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében fuvardíj címén 1.382.170 forint tőke és járuléka, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az alperes 2014. február 21-ei megbízása alapján három árufuvarozási feladatot teljesített. A 48. pozíciószámú fuvar esetén az árut a címzett átvette, de a CMR fuvarlevélen sérülést jelzett és ezzel kapcsolatban az alperes igényt kívánt érvényesíteni. A felperes a felelősségbiztosítójának bejelentette az ügyet, kérte az alperest a kárigény pontos megjelölésére, de okiratot az alperes nem csatolt.

Az alperes az ellenkérelmében előadta, hogy az 1.580.400 forint összegű kárigényét beszámította a felperes követelésébe. A felperes 2014. március 7-én írt levelét nem tekintette a felszólamlás írásbeli elutasításának. Álláspontja szerint a kárigény elévülése 2014. március 7-től 2015. október 7. napjáig szünetelt, mert ezen a napon vette át a felperes beszámítási igényt elutasító levelét.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.382.170 forint tőkét és annak 2014. április 3. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt értékét a késedelemmel érintett naptári félév teljes idejére és 152.008 forint perköltséget.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes 2014. március 13-án és március 18-án kiállította az alperes részére a 459.385 forintról és a 461.491 forintról szóló fuvardíj számláit. A CMR tanúbizonysága szerint a címzett mindkét esetben az árut kifogás nélkül átvette. A felperes 2014. március 13-án kiállította az alperes részére a 461.298 forintról szóló fuvardíj számláját is. A CMR tanúbizonysága szerint az áru sérülten érkezett, melyről jegyzőkönyv készült. Az alperes 2014. március 5-én bejelentette a felperesnek a káreseményt, azt, hogy a február 26-án érkezett kamion rakománya a megfelelő csomagolás, kikötés és a raklapokon való rögzítés ellenére is összezsúszott, a bútorok összetörték, melyről jegyzőkönyv és képek készültek. Indítványozta, hogy

e szállítás díjától a felperes tekintsen el. A felperes március 6-án azt válaszolta, hogy nem tudja elfogadni, hogy az alperes nem fizeti ki a fuvar költséget, mivel a szállítást elvégezte és az költséggel járt. Az alperes március 7-én beszámítással élt a kárösszeg erejéig. A felperes megbízott kárrendező irodája március 7-én közölte az alperessel a kárigény nyilvántartási számát, kérte a sérült áru visszaérkezést követő elkülönített tárolását, hogy a kárszakértői szemlére esetleg lehetőség legyen. Megjelölte, hogy milyen dokumentumokra lehet szükség a kárigény vizsgálatához, és nyilatkozott, hogy a kárigény végleges elbírálásáig a felperes a követelés jogalapját és összezszerűségét vitatja. A felek között 2014. április 8-án és 23-án levélváltás történt a kárigénnyel kapcsolatban. Az alperes a 2015. szeptember 14-én (helyesen: szeptember 17-én) kelt, a felperes jogi képviselőjéhez címzett nyilatkozatában közölte, hogy kárigényét beszámítja a felperes fuvardíj követelésébe.

A határozat jogi indokolása megállapította, hogy a felek között fuvarozási szerződések jöttek létre. A perben a felperes kereseti követelése, a fuvardíjak összege nem volt vitás, azzal szemben az alperes beszámítási kifogással élt. A beszámítási nyilatkozatát a 2015. szeptember 25-én érkezett bírósági meghagyás elleni ellentmondás tartalmazta, mely a kár nettó összegét 1.580.400 forintban jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes elévülési kifogására tekintettel a régi Ptk. 506. § (1) bekezdése alkalmazásával a CMR 32. cikk 1. pontja alapján vizsgálta, hogy az alperes igénye elévült-e. Megállapította, hogy az alperes 2014. március 5-én élt kárbejelentéssel a 2014. február 26-án érkezett nemzetközi fuvarral összefüggésben. A felperes március 6-án tájékoztatta az alperest, hogy a káruget megbízottja fogja intézni. Az alperes március 7-én tett beszámítási nyilatkozatára a felperes március 7-én adott válaszát a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint az alperesi követelés teljesítésének a visszautasításaként kell értelmezni. Az alperes írásbeli felszólamlásának felperes által történt elutasításával a perbeli követelés elévülésének a szünetelése a CMR 32. cikk 2. pontja alapján 2014. március 7-én lezárult.

Az alperes a per előtt utoljára 2014. március 7-én érvényesítette kárigényét. A felperes úgy nyilatkozott, hogy 2014. május végéig folyt a felek között a kárigényre vonatkozó levelezés, tehát ezen időpontig elismerte, hogy az alperes a követelés elévülését megszakította. Az ezt követő időszakra az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az elévülést megszakította. A perben 2015. szeptember 22-én jelentette be, hogy beszámítással él a fuvarozásból eredő kárára tekintettel. Így a követelés 2014. március 5-ei (helyesen: március 7-ei) érvényesítését és a március 7-ei visszautasítását követően a CMR 32. cikkely 1. pontja szerinti 1 éves elévülési idő 2015. szeptember 22-én már eltelt. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felperes tagadásával szemben az alperes nem bizonyította, hogy a felszólamlásához eredeti okmányokat csatolt volna, melynek visszaküldését a felperes elmulasztotta. Az alperes fuvarozásból eredő kárigénye tehát a CMR 32. cikkely 1. és 4. pontjára figyelemmel elévült, így az beszámítási kifogás útján a perben nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes per költségekben való marasztalását. Másodlagosan a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és a jogszabályoknak megfelelő újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg az elévüléssel kapcsolatban a jogszabályi rendelkezéseknek. A beszámítási kifogását érdemben el kellett volna bírálni és mivel az elévülési kifogáson túl a felperes vitatta a követelés jogosságát, az indítványozott bizonyítást le

kellett volna folytatnia, s ezt követően lett volna csak abban a helyzetben az elsőfokú bíróság, hogy döntést hozzon a keresetről.

Az elsőfokú eljárásban az eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a felperes 2014. március 7. napján írt levele a felszólamlás elutasításának minősül-e és az elsőfokú bíróság a tényekkel és a jogszabályokkal ellentétesen ítélte annak. A nyilatkozatot abból a szempontból kellett volna vizsgálni, hogy kimeríti-e azokat a követelményeket, amelyeket a CMR és az ezzel kapcsolatosan kialakult bírói gyakorlat megkíván ahhoz, hogy egy nyilatkozatot a felszólamlás elutasításának lehessen tekinteni. Utalt az alperes ezzel kapcsolatban a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.027/2013/2. számú döntésében foglaltakra. Kifejtette, hogy a felszólamlást elutasító fuvarozói nyilatkozatnak egyértelműnek, konkrétan és véglegesnek kell lennie, olyan tartalmúnak, hogy abból a másik fél számára nyilvánvalóvá váljon, hogy a fuvarozó minden tekintetben alaptalannak tartja az igényt, még a biztosítója útján sem hajlandó kártérítést fizetni. A jelen ügyben vizsgált, a felperes által küldött e-mailből nem olvasható ki a végleges elutasítás, illetőleg annak indokai. Az a következtetés sem vonható le belőle, hogy a fuvarozó minden tekintetben alaptalannak tartja az igényt és nem hajlandó még a biztosítója útján sem a kártérítést kifizetni. Az e-mail arról tájékoztat, hogy a fuvarozó a felperes biztosítójához fordul, aki megvizsgálja az ügyet és a vitatás a kárigény végleges elbírálásáig áll fenn, azonban annak elbírálása még folyamatban van. A végleges elutasítás hiányát támasztja alá az is, hogy a felperes 2014. március 7. napját követően a kárigényintézzéssel kapcsolatosan további intézkedéseket tett, információkat kért. Az alperesi álláspont szerint az elévülés 2014. március 7. napja és 2015. október 7. napja között szünetelt, ezért a beszámítási kifogása határidőben érkezett. Hivatkozott arra is, hogy a felperes levele azért sem alkalmas az elévülés szünetelésének a megszüntetésére, mert a felszólamláshoz csatolt okmányokat a felperes nem küldte vissza a részére. Ezek hiánya miatt sem lehet a felszólamlás elutasításának tekinteni a hivatkozott e-mailt. Kifejtette, hogy a felperes a beszámítást a 2015. október 7. napján kézhez vett levelében utasította el, ezért 2014. március 7. napjától 2015. október 7. napjáig szünetelt az elévülés, és 2015. október 8. napjától kezdődően folytatódott tovább. A bíróság felé 2015. szeptember 22. napján nyújtotta be az ellenmondását, ez a nyilatkozata az elévülést megszakította. A beszámítási kifogással érvényesített igénye a CMR alapján nem évült el, ezért azt a bíróságnak érdemben kellett volna vizsgálni. A követelése a felperes követelését meghaladta, ezért a bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítani, illetve a másodlagosan előterjesztett beszámítási kifogás esetén az elsőfokú bíróságnak maximum 195.166 forint összeg erejéig lett volna lehetősége a felperesi követelés megítélésére. Tekintettel arra, hogy az igényt érdemben nem vizsgálta, és azt a felperes vitatta, ezért szükség lehet a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésére, és ez okból is helye lehet az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

A felperes és a felperesi beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérték. Előadták, hogy a felperes kárrendezési megbízottja a 2014. március 7. napján írt levelében az alperes kárigényét elutasította. Az elsőfokú bíróság a fenti levél alapján helyesen állapította meg a régi Ptk. 207. § (1) bekezdés alkalmazásával, hogy a felperesi nyilatkozat nem érthető másként, mint az alperesi követelés teljesítésének a visszautasítása. Hivatkoztak arra, hogy az alperes által csatolt ítéltáblai határozatnak a tényállása lényeges elemeiben eltér a jelen ügytől, így az ott hozott döntés analógiaként nem alkalmazható. Nem volt nála olyan okmány, amelyet visszaküldhetett volna, ezért a felszólamlást elutasító e-mailjei a CMR 32. cikk 2. pontja alapján elegendőek voltak ahhoz, hogy az elévülés folytatódjon. Az elévülés szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az alperes kárbejelentése nyomán megindult egy kárrendezési eljárás is. Utalt arra, hogy amennyiben az alperes együttműködik a kárrendezési eljárásban, a kárigényét összecszerűen megjelöli, a kért iratokat megküldi, úgy nagy valószínűséggel a per is elkerülhető lett volna. Az alperes kártérítési

igénye elévült, az bírósági úton nem érvényesíthető, ezért nincs annak jelentősége, hogy kárigénye megalapozott volt-e vagy sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt az ítéletábra teljes körűen vizsgálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérte. Az ítéletábra elsőként ezt az indítványt vizsgálta, mert ennek megalapozottsága esetén az érdemi felülvizsgálatra nem kerülhetett volna sor. Ebben a körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat nem sértette meg, de konkrét eljárási szabálysértésre az alperes a fellebbezésében nem is hivatkozott. A későbbiekben kifejtettek szerint további bizonyítás sem szükséges a perben, ezért a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján sem indokolt az ítélet hatályon kívül helyezése és a tárgyalás megismétlése, így a fellebbezés érdemben vizsgálható.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a felek egyező előadása alapján kiegészíti azzal, hogy a per tárgyát képező szállítmány átvételének helye Magyarországon, az áru kiszolgáltatási helye pedig Bonnban, tehát Németországban volt.

Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a releváns tényeket helyesen állapította, érdemi döntése is helyes, annak jogi indokolásával azonban az ítéletábra csak részben ért egyet.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg nem vitás tényként, hogy a felek között – a tényállás kiegészítésben foglaltak szerint – nemzetközi árufuvarozási szerződés jött létre, mely alapján a felperes bútorokat szállított Magyarországról Németországba, ezért a szerződés a CMR 1. cikk 1. pontja alapján a CMR hatálya alá tartozik. A fuvar megvalósulását, a díjról kiállított számla összecszerúségét sem vitatták a felek. Az alperes arra hivatkozott, hogy a szállítás során a bútorok megsérültek, ezért a kárigényét beszámítja a fuvardíjba, míg a felperes a beszámítással szemben elévülési kifogással élt a CMR 32. cikk 1) pont a) alpontja szerint. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy elsődlegesen a beszámítási kifogást és az elévülést kell vizsgálni a perben, az ítéletábra azonban nem osztotta teljes egészében a felperes 2014. március 7. napján tett nyilatkozatának értelmezésével kapcsolatos álláspontját.

Nem volt vitás, hogy a CMR 32. cikk 1. pontja szerint az egyezmény hatálya alá tartozó fuvarozáson alapuló igények 1 év alatt évülnek el. A 32. cikk 1. pont a) alpontja értelmében az elévülési idő kezdete megsérülés esetén az áru kiszolgáltatásának napja, amely jelen esetben 2014. február 26-án volt. Az alperes írásbeli felszólamlása 2014. március 7. napján történt, amikor e-mail útján a kéreseményt a felperes részére bejelentette és úgy nyilatkozott, hogy „mindenképpen élni szeretnénk a beszámítási kifogással a kárösszeg erejéig”. A CMR 32. cikk 2. pontja értelmében az írásbeli felszólamlás az elévülési időt addig a napig szünetelteti, amelyen a fuvarozó a felszólamlást írásban elutasítja és az ahhoz csatolt okmányokat visszaküldi. A CMR 32. cikk 3. pontja értelmében az elévülési idő szüneteltetésére az ügyben eljáró bíróság joga érvényes, ezáltal az alperes felszólamlása a magyar jog alapján az elévülés szünetelésének megfelelő nyugvást idézte elő.

A felperes az alperes írásbeli felszólamlására 2014. március 7. napján kárügyintézője útján e-mailben válaszolt, aki – többek között – megjegyezte, hogy a kárigény végleges elbírálásáig és ellenkező bizonyításáig a megbízó felperes a követelés jogalapját és összecszerúségét vitatja. A CMR 32. cikk 2. pontja szerint az írásbeli felszólamlás elutasításának az minősül, amikor a fuvarozó

a felszólamlást írásban elutasítja és az ahhoz csatolt okmányokat visszaküldi. Az ítélet tábla osztja az alperes, a bírói gyakorlatban (BDT2015. 3250.) is megjelenő azon álláspontját, hogy a felszólamlást elutasító fuvarozói nyilatkozatnak véglegesnek kell lennie. Ez következik a CMR fenti jogszabályi szövegéből, és abból, hogy nem elég a felszólamlás írásbeli elutasítása, hanem ahhoz szükséges a csatolt okmányok visszaküldése is. Ebben az esetben válik egyértelművé, hogy még a biztosító nyilatkozatától sem függ a fuvarozó álláspontja. Ha felszólamlás elutasítása csak feltételes, mert abban utalás történik arra, hogy a fuvarozó felelősségbiztosítója vizsgálja a káreseményt, akkor a másik fél nyilvánvalóan várhatja, hogy a biztosító meg fogja téríteni a kárát.

Jelen ügyben a felperes kárügyintézője a 2014. március 7. napján kelt e-mailben – többek között – közölte a kárigény nyilvántartási számát, további dokumentumokat kért be és akként nyilatkozott, hogy a kárigény végleges elbírálásáig és az ellenkező bizonyításig vitatja az alperes kárigényét. Alappal hivatkozott tehát az alperes arra, hogy a biztosítónál megindult a kárrendezés céljából eljárás. Ezáltal a 2014. március 7. napján küldött e-mail nem tekinthető a kárigény végleges elutasításának. Ezt támasztja alá az ezt követően a biztosítóval folytatott levelezés a kár megtérítése érdekében. Az is megállapítható azonban a csatolt levelezésből, hogy a biztosító az alperes magatartása miatt nem folytatta le végig a kárrendezési eljárást. A felperes alpereshez írt, 2014. április 8-ai és május 22-ei e-mailjeiből kitűnik, hogy az alperes a biztosító megkeresésére a kárügy kapcsán nem jelzett vissza, iratokat nem küldött, a szakértő kirendelésével kapcsolatban feltett kérdésre sem válaszolt. A perben sem hivatkozott arra, hogy a biztosító eljárása során a kárigénye kivizsgálásra került volna. Ebből az következik, hogy a felperes 2014. március 7. napján e-mailben adott válasza, a kárigénynek a biztosító általi kivizsgáláshoz kötött elutasítása 2014. május végéig véglegessé vált. Erre az időpontra az alperes számára is egyértelművé kellett válnia annak, hogy közreműködése hiányában a biztosító nem folytatja a vizsgálatot, a felperes nem ismeri el a kártérítési felelősségét és igényt tart a teljes fuvardíjra. Ezáltal a CMR 32. cikk 2. pontja értelmében megállapítható, hogy az alperes írásbeli felszólamlását a felperes írásban, végleges jelleggel 2014. május végével elutasította. Az elévülés ezért 2014. március 7. napjától 2014. május végéig szünetelt, ezt követően folytatódott, vagyis 2015. szeptember 22-ig, az alperesnek a perben benyújtott beszámítási kifogásáig a követelés elévült. Helyesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság az elévülést és ezért helyes érdemi döntést hozott, amikor az alperest a keresetnek megfelelően marasztalta.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – részben módosított és kiegészített – indoklással helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítélet tábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései, valamint a 4/A. § alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

Budapest, 2017. év november hó 16. napján

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

Beszterceyné dr. Benedek Tímea s. k.

dr. Buglyó Gabriella s. k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági tisztviselő